

Informace o vzniku a následcích závažné havárie a o nápravných opatřeních přijatých ke zmírnění jejích následků

pro: jednání bezpečnostní rady kraje č. 4/2017 dne 11. 10. 2017
zpracoval: I. Dobrianskij, E. Horná
předkládá: Z. Kadlec

počet stran: 3
počet příloh: 1CD

Popis problému:

Havárie v Objektu ČEPRO, a.s. sklad Šlapanov, provozovatele ČEPRO, a.s., Dělnická č. p. 213/12, Holešovice, 170 04 Praha 7, s přiděleným IČ 60 19 35 31

K havárii došlo ve výše uvedeném zařízení dne 13. 5. 2016 v 15:33 hod., havárie byla zdošana téhož dne ve 20:00 hod. Při realizaci opravy potrubí v objektu č. 223 – koncové zařízení produktovodu (konkrétně výměna 4 ks krkové příruby DN 250 a výměna KU 250 PN 62 u ježkovací komory) došlo v místě svařování ke vzplanutí par hořlavých kapalin. V důsledku náhlého vzplanutí hořlavých par došlo ke zranění (popálení) tří zaměstnanců zhotovitele (firmy Nešetřil a syn, stavební a potrubářská firma s.r.o.), kteří museli být převezeni k akutnímu ošetření do zdravotnických zařízení s následnou pracovní neschopností. Nedošlo ke škodě na majetku ani na životním prostředí.

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství (krajský úřad) obdržel dne 17. 5. 2016 hlášení o vzniku závažné havárie u provozovatele ČEPRO, a.s., v provozu Objekt ČEPRO, a.s. sklad Šlapanov zařazeného do skupiny „B“ dle § zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (zákon o prevenci závažných havárií).

Hlášení podle § 38 zákona odst. 2 o prevenci závažných havárií krajský úřad předal dopisem ze dne 18. 5. 2016 ministerstvu vnitra a ministerstvu životního prostředí.

V souladu s § 36 odst. 3 obdržel následně krajský úřad dne 10. 8. 2016 Návrh konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie. Po projednání tohoto Návrhu s Hasičským záchranným sborem Kraje Vysočina došel krajský úřad k závěru, že Návrh je zpracován nedostatečně, proto řízení o schvalování konečné zprávy přerušil a vyzval provozovatele k doplnění Návrhu v termínu do 31. 12. 2016. Dne 9. 12. 2016 krajský úřad obdržel žádost provozovatele o prodloužení lhůty pro doplnění Návrhu do 30. 4. 2017. Této žádosti krajský úřad vyhověl a po doplnění Návrhu dne 2. 5. 2017 konečnou zprávu (viz příloha 1) schválil rozhodnutím č.j. KUJI 35202/2017 ze dne 11. 5. 2017.

Opatření přijatá k zamezení opakování tohoto typu závažné havárie:

1. Seznámit se závěry všechny dotčené zaměstnance společnosti.
2. V souladu s NV č. 406/2004 Sb., o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu v návaznosti na nové výsledky „posuzování rizika“ možného výbuchu hořlavých par ve směsi se vzduchem při opravách a jejich činnostech na produktovodech a potrubích aktualizovat písemnou dokumentaci o ochraně před výbuchem.
3. Součástí aktualizované písemné dokumentace bude vypracování technicko-organizačních opatření k zamezení vzniku výbušné atmosféry při svařečských pracích nebo jiných opravách na produktovodech a v nádržích, obsahující zejména:

a. Vypracování konkrétních postupů pro jednotlivé typy produktovodů s cílem odstranění výbušné atmosféry.

b. Stanovení konkrétních způsobů násobné preventivní ochrany v místě svařování nebo jiných opravách na potrubních produktovodech. – STAV: zpracováno jako příloha předpisu č. 06/HSE/01/02/2015 Podmínky bezpečnosti při nebezpečných pracích – tzv. best practice (správná praxe) stanovující postupy preventivní ochrany pro opravy produktovodů a nádrží ve společnosti.

c. Stanovení způsobu ověřování a kontroly přítomnosti výbušné atmosféry před zahájením a během svařování nebo při jiných opravách na potrubních produktovodech.

d. Vymezení pravomocí a odpovědnosti jednotlivých vedoucích pracovišť nebo jiných pověřených osob při zadání, přípravě, kontrole a realizaci preventivních opatření k zabránění vzniku výbušné atmosféry a během svářečských nebo jiných činnostech na potrubních produktovodech.

4. Aktualizovanou interní dokumentaci (Dokumentace o ochraně před výbuchem skladu Šlapanov, předpis č. 06/HSE/01/02/2015 Podmínky bezpečnosti při nebezpečných pracích, předpis č. 19/PŘ/02/01/2014 Příprava a čistění nádrží po skladovaných produktech) konzultovat s kvalifikovanou osobou – např. s odborníky Fyzikálně technickým zkušebním ústavem, s.p.

5. Zpracovanou aktualizaci interní dokumentace postoupit k posouzení místně příslušnému oblastnímu inspektorátu práce.

6. Provádět audity bezpečnosti u dodavatelů provádějících nebezpečné práce, činnost auditu zaměřit více na tyto činnosti obecně.

Výše uvedený soupis opatření může být v budoucnu aktualizován po ukončení vyšetřování orgány státní správy.

Veškeré informace pro oblast prevence závažných havárií jsou k dispozici na krajském úřadě, pracoviště odboru životního prostředí a zemědělství, Seifertova 24, 587 33 Jihlava. Informace jsou zveřejněné na webových stránkách kraje <http://www.kr-vysocina.cz/prevence-zavaznych-havarii/d-1331696/p1=4976>

Návrh řešení, zdůvodnění:

Dle § 38 odst. 1 zákona o prevenci závažných havárií po projednání v bezpečnostní radě kraje vypracuje krajský úřad informaci o vzniku a následcích závažné havárie a o nápravných opatřeních přijatých ke zmírnění jejích následků. Krajský úřad vždy zpřístupní tuto informaci způsobem umožňujícím dálkový přístup. Pravděpodobnou příčinou havárie byla nedostatečná zvláštní požárně bezpečnostní opatření při provádění prací v prostorách s nebezpečím požáru nebo výbuchu, které provozovatel spatřuje zejména ve skutečnosti, že instalovaná jílová zátka, která byla po podstatnou dobu provádění prací účinná, byla provedena osobami prakticky znalými této činnosti a která byla, dle sdělení přítomných osob, pravidelně kontrolována jak na těsnost fyzickým vlhčením, tak kalibrovaným detekčním přístrojem na přítomnost par hořlavých kapalin, pozbyla v samotném závěru prací integrity, čímž se páry hořlavých kapalin, přítomné za zátkou, pravděpodobně dostaly do prostoru svařování a došlo zde vlivem iniciace svařovací soupravou k jejich náhlému vzplanutí bez předchozích zjevných indicií (měření, sensorické pozorování) o jejich průniku. Havárií nebyly zaznamenány ekologické škody (usmrcení živočichů, zničení porostů, znečištění ploch, zemin/vody, zasažení populace, zasažení druhů apod.). Důvodem bylo velmi rychlé a

krátké prohoření oblaku par hořlavých kapalin, který byl vytvořen z malého objemu hořlavé kapaliny, která se vyskytovala na stěnách potrubí za ucpávkami. Nápravná opatření jsou proto zaměřena na provozní bezpečnost, nápravná opatření s ohledem na ochranu životního prostředí nebude potřeba přijímat.

Po projednání s Hasičským záchranným sborem Kraje Vysočina krajský úřad schválil dne 11. 5. 2017 Návrh konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie (dále jen „zprávu“) ve společnosti ČEPRO, a.s., provozu Středisko Šlapanov, 582 51 Šlapanov, s přiděleným IČ 60 19 35 31 a zveřejněním na úřední desce Kraje Vysočina poskytl veřejnosti v zóně havarijního plánování informaci o vzniku a následcích závažné havárie a o nápravných opatřeních přijatých ke zmírnění jejich následků.

Vzhledem k tomu, že havárie zcela nenaplnila kritéria „závažné havárie“, ale na podnět MŽP byl ověřen postup dle nového zákona č.224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií, a tato havárie se stala dne 13. 5. 2016, tak jsou výše uvedené informace poskytnuty bezpečnostní radě kraje k dnešnímu dni na vědomí.

Stanoviska:

Stanoviska nebyla vyžádána.

Návrh usnesení:

bezpečnostní rada kraje bere na vědomí

informaci o vzniku a následcích závažné havárie a o nápravných opatřeních přijatých ke zmírnění jejich následků – objekt ČEPRO, a.s. sklad Šlapanov dle materiálu BRK-04-2017-01P a BRK-04-2017-01P př. 1

odpovědnost: členové BRK

termín: 11. 10. 2017

